

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4 " | Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyílttér soronként 30 fillér.

Orsova szegénysége.

V.

Közgazdasági alispán.

Maradjunk meg a régi címmel. Ugyan a szláv zsupánból keresztelkedett át ez a mi ispán-titulánk; de ma már a megye népe nagyobb urat az alispánnál nem ismer. Egy ilyen nagy urnak a kezébe kellene tehát letenni azt a nagy hatalmat, hogy földünk népét új gazdasági munkálkodásra szorítsa; — példa adás, édesgetés vagy esetleg erőszak által is. Mert a föld népe szerfölött konzervatív. Mindenki ismeri például Nagy-Körös, Kecskemét élelmességét ma. A kecskeméti-barack betolakszik még a cár asztalára is már. Hat milliót hoz évente a kecskeméti konyhájára. A körösiek meg ugorkával kupeckednek különösebben. Naponta küldik waggon számra a hordókba besavanyított ugorkát Berlinbe, Hamburgba, Altonába. Marha-kereskedők fél Európában otthonosak.

Hogyan fejlődött ki nálunk ez az üzleti szellem, azt nem tudom. De egy velük szomszédos város: Halas tiz esztendőn keresztül volt második hazám. Krudélis egy polgármester vala az öreg Vári Szabó István. Szeretnék egy olyan embert látni a világon, aki őt igazán

Orrolt rája ellenség, barát egyaránt. Senki se szívelhette az indulatos, marakodó természetét. És mégis a polgármesteri székbe újra és újra csak besegítették. Egyetlen igaz magyarázata pedig ennek az vala, hogy Vári Szabó István uram különösen egy fő polgármesteri célt tűzött maga elé: nyomába lépni Körösnek, Kecskemétnek. E végből mintakertet alakított. Abba Vass Elek bácsit beteszi mintakertésznek. Ez a Vass Elek az 1885-iki kiállításán már első díjat nyer a csudacseresznyéjével, megveri a kecskeméti almát. Elannyira, hogy a következő teleken már Halason szerzik be az udvar számára a téli almát. Tíz krajcárt kapott a paraszt minden drb. szép almáért a városházán.

Ugyanennek a Vass Eleknek kötelessége volt egész Halast ellátni oltványokkal — potom áron.

Hát, hiszen, vett is tőle csemetét olyik halasi pógár. A legtöbbnek azonban hiába prédikált Vass Elek. Csak kumkodtak a bezédjire. Rá se hederítettek az egész emberre. Hanem aztán egyszer csak az történt, hogy Dobó tanárnak a vad futóhomokos siligójába beplántált almafai elkezdtek teremni. A saszlái, passzatutijai nem különben. Rövid 8–10 év alatt olyan szeren-

csés évei voltak, hogy majd felvetette a pénz.

Egyszeribe megjött a parasztnak az esze. — Hogy ez idegenből ideszakadt gyütt-ment professzor tultegyen rajta! De mar olyan eső nem esett!

Nekiállt a siványának: felturta, rigolirozta s ma utban van — Kecskemét felé

Elismerem tehát, hogy az a gazdasági alispán nem kis fába vágná a fejszét, midőn Alsó-Krassó-Szörény megye gazdasági életét reformálni megkísérlené. Hisz, először is azon törne meg a buzgalma — mondanák a kételkedők — hogy ennek a mi népünknek az új gazdasági munkához nem lenne kedve.

Hát, hisz, épp azért nem is csak afféle új titulus létesítését célozza ez az én szerény indítványom. Buzgó, munkaszerető, lelkes főnökkel az élén egy egész szervezett hivatali kart kellene itt teremteni, mely akár zizifuszi munkára is kész legyen. Jó tanácsal, példával, lelkes buzdítással kövessen el mindent, hogy e nép új gazdasági kulturához kedvet kapjon.

Természetesen, először is a módot, az alkalmat kell neki megadni, hogy haszonhajtóbb munkát végezhesen, mint a mai.

Első cikkemben beszéltem a Duna-, Cserna felvezetéséről a hegyoldalakra,

TÁRCA.

A mi udvarunk.

Elbeszéli egy kis-utcai lakó.

Hiszen voltaképen nem is a miénk. Csak úgy bérletben lakunk itt. Mert hát — édes Istenem! — mindenki csak nem házi úr. Ki fizetne akkor havonként vagy negyedévenként hazbért? Bizony nem tudom, hogy akkor miből énenek meg a szeretetreméltó házi urak, a kik igazán tejbe-mézbe fűrésztik a jó lakót, csak-hogy ki ne fogyjanak belőle.

A mi udvarunk, a hol lakunk, elég tágas arra, hogy rajtunk kívül még vagy három-négy familia élje le a világot. Hiszen a szegény emberek kis helyen férnek meg egymás mellett. Sőt, ha úgy esik, közöttünk megfér még egy pár lábos jószág is, persze: az apróbb fajtajából. Így a mi udvarunkon is az egyik lakónak van egy szép háromszínű macskája. Ez gondoskodik az egész udvari népség közbiztonságáról. A másiknak pedig kutyája van. Ez is a kisebb fajtajából való. Jó természete van. Az idegent nem ugatja meg, ellenben a lakók érkezéséről egy-két vakkantással mindig jelt ad. Tamas úr pedig, meg Tamásné asszonyom képviselik nálunk az arisztokráciát. Ők minden ősszel vesznek egy pár jó ártány-disznót, azt hizlalják farsang közepéig, akkor aztán leöletik Lábás urammal, a kinek egyébként békés

foglalkozása a eszmadia-mesterség volna, de a mellett jól ért a disznóöléshez is. Úgy szíven tudja szúrni a rőfögő jószágot, hogy csak meg se mukkan. Mindössze csak egyszer esett meg vele az a furesa komédia, hogy midőn a sajátkezüleg leszűrt disznót a nagy teknőben leforrázta, véres áldozatja felig esupasz bőrrel úgy futamodásnak indult, hogy az udvar népe alig tudta másodszer is lefogni. De hat ennek sem Lábás uram volna az oka, miként ő mondá, hanem az a körülmény, hogy a jószág nem volt kihízalva jól. — Mert hát — így okoskodott Lábás uram továbbat — azt már tapasztalatból tudhatja mindenki, hogy csak a rideg disznó tud futni.

De bizony Lábás uram majd hogy meg nem járta akkor a furesa okoskodással. Szerencséje, hogy már előbb a disznóra önté a forró vizet, különben az ő szeme közé is jutott volna belőle, a mint én Tamásné asszonyomat ismerem.

Különben rendszerint nagy ünnep van a mi udvarunkban, a mikor Tamas úrék disznót öletnek. Az ünnep megtartásának idejét úgyszólván közösen határozzuk meg. Az iskoláslíúk, mert ilyenek is vannak a mi udvarunkon, már egy héttel azelőtt bejelentik a tanító úrnak, hogy ekkor meg ekkor nem fognak az iskolába jöhetni, mert betegek — lesznek.

A nagy nap idején aztán már kora hajnalban, mikor egy-egy szorgalmatosan virrasztó csillag meg ott pislog az égen, talpon van az udvar apraja-nagyja.

Lábás uramat várja mindenki; hisz nála nélkül nem eshetik itt ma disznóölés. — Esés jó reggelt kívánok mind közönségesen! — köszönt be végre a nap hőse. — Hát hogy aludt az éjszaka a mélyentisztelt decinkves? Valószínű, hogy delinkvens-t akart mondani, de megbogzódott a nyelve, mert bizonyosan most is a „decin“ járt az esze, lévén ő nagy barátja a szíverősítőnek.

— Jőjjön hát no, hajtsa fel ezt a kis melegítőt! érti el a célzást Tamásné asszonyom — hanem azt mondom, helyén legyen ám az esze tokja, mikor azt a szegény állatot leszűrja.

Tamásné asszonyom annyira lágy-szívű teremtés, hogy mire a biztatásnak végére ér, zápor módjára potyognak a könnyei. Aztán nagy zokogás közt sírja el, — míg a többiek a visitó malacot neki nyomják a pajta oldalának — hogy hányszor adott enni a szegénynek, milyen jámbor volt, hogy állotta a vakargatást, milyen nagyon megszerette, most a szíve reped meg miatta.

— Csak hamar, hamar, hogy ne kinlódjék sokáig, mert én azt ki nem állom! — fejezi be a sirató nótát akkor, midőn már utolsót rúgott a szegény pára.

Lábás uram pedig büszkén törli nagy laskavágó kését a combjához, melyen a nadrág hogy miféle materiából készült, ember legyen a ki megmondja. A bizony! A kettős mesterség hozza magával, hogy egy kissé nagyon is fényes. De nagrág ide, nadrág oda: fő dolog, hogy a mütét

hogy onnan aztán kényelmesen lehessen a völgyeket elegendő mennyiségű öntözéssel ellátni.

Hány ajkról hallottam felzogni az ellenkezést! — „Hisz, ez fából vas-karika! Hiszen, ez tenger pénzbe kerülne! Meg aztán aki ilyen nagy fát akar mozgatni, az menjen tervével az alföldre. Ott érdemes lenne öntöző csatornákkal babrálni. De ilyen parányi helyen mint Orsova vidéke!!! —“

Hát, engedelmet kérek, de először is ez ország minden talpalatnyi földje drága ma. Annak elhanyagolása bűn. Felkarolása nem hazafi: messiási érdem.

Ami pedig az alföldi vízműveket illeti, hát, hisz, elég szomorú, hogy annyi csapás után, melyet e gazdagon termő humusz éppen a szárazság miatt szenvedett, ime még ma sem beszélnek efféle egyedüli biztosítékról. 5—6 ezer évvel ezelőtt a Cufu, Cafrá Menkera nagy piramis-építő faraók korában már III. Amenemha a nilusi áradások feleslegét elzárja a fayumi fennsík 10 millió négyzet méternyire vájt Moeris tavába s a Sothis (Sirius) csillag hajnali feltünésével kezdődő szárazság tartama alatt onnan öntözteti a nép durrah-köleséit és a búza-földeket. Hasonló célt szolgált a Tigris és Eufrates vízfőlsége a seferwaimi platóról már az 7000 év előtt élt summir-akkád nép korában.

Miért ne lehetne hát az alföldet is csatorna hálózattal látni el s így biztosítani Europa Kanaánját a szárazság ellen is.

Hogy ez titáni munka? Hát a régi koptok és szumir-akkádok munkája, a kezdetleges műszerek korában, nem az volt? Mégis megcsinálták. Mert akarat vala bennük. Nos bennünk nincs, ne legyen?

10—15 évvel ezelőtt megközelítő száraz esztendő volt. Az akkori sokszoros milliós károsodások is gondolkozóba ejtették az országot. De mintha ebbe az egész nemzeti gondolkozásba egyetlen mérnökpönya sem vegyült volna. Vagy talán koponya lett volna a mérőki karban elég, csak épp magyar szív nem

sok volt benne. Olyan, amelyik felbogarog hévvel, ha e haza földjét bármi csekély bu-baj éri és szívvél-lélekkel törekedjék azon segíteni. Legalább nem mérnöki számítás alapján felépült tervnek lehet nevezni az afféle ábrándokat pld hogy a tavaszi áradások feleslegét ott kellene tartani mindjárt a folyók forrás-vidékén. Elzárni a levezető völgyeket hatalmas falakkal és onnan zsilipeken eresztetni le a vizet, az alföldre — de mindég csak amennyi szükséges.

Hát, aki ilyet mond, az nem látott hegyi vidéket. Először is, az áradások vize nem és a forrás-vidéken gyülemlik össze. Sokkal lejjebb, az egyes keresztvölgyek hóolvadási töltik meg alföldre siető folyóinkat.

Ha pedig itt lejjebb zárnák el a levezető völgyek száját, hisz, akkor egész megyék mezőgazdasági, ipari s gyári kulturája semmisülne meg a visszaszorított víztől.

Már pedig a felföld kulturája, kell, hogy csak olyan becses legyen szemünkben, mint az alföldé. Egyiknek a javáért ne folytsuk meg a másikat.

Vagy tán lehetne azt a hatalmas vízművet oda-fent úgy is elhelyezni, ott a hegyek lábánál úgy is beékelni, hogy azért se felföld, se alföld esorbát ne szenvedjen, mégis vízművünk legyen? — Hát, hisz, arra való a ma már bizonyára hazafiasabb mérnöki kar, hogy törje rajta a fejét: hogyan lehetne mentül könnyebben és olcsóbban teremteni alföldünk környékére egy locsoló gépezetet s abból levezetni a síkságra egy sűrű csatorna hálózatot! Az ő mesterségük. Az ő fejük fájjon miatta. Elég tőlünk a hazafias felajdulás, hogy kell, égető szükség van rá; és a történelemből, valamint más népek példaadása nyomán történt megállapítása annak, hogy lehet. És pedig olcsón lehet. Aránylag rövid idő alatt lehet.

A lehetőségnek azt a „rövid idejét“ szabad legyen kimutatnunk a lehető legrövidebb idő alatt — valamelyik legközelebbi számunkban.

Komjáthy Sándor.

sikerült, Lábas uram némi eszmadias-góggal fordul a bámuló udvari népség felé, mondván:

— Hát mit gondolnak, hányadik e már?

— Lehet vagy ötvenedik.

Lábas uram e szóra gúnyosan rándit egyet a szája végén:

— Talán tán a századik?

A lábszj nagy mesterének minden arcizma megmozdul e szóra:

— No-no, kelmed már pedzi!

— Százötvenedik! — siet megelőzni mindenki a másikat.

— A bizony! A kétszázadik, a teremfáját! Ep-pen a két-szá-za-dik! — fejti meg a nagy feladatot Lábas uram maga. A furcsa párbeszédnek pedig az a nagyja, hogy őkegyelme már a jelen alkalommal kétszázadikszor tette meg a mesterszúrását. (Nem is számítva azokat, a miket elhibázott!)

Persze, a fehérmépek hátán végig borsózik a nagy szó hallatára az a furcsa érzés, a mit borzalomnak szoktak nevezni.

— Jaj, mennyi sok vér!

— Sok bizony! Töltöttem is belőle annyi hurkát, hogy bekerithetném vele Londony-országát. — (Ehun ni! Lábas uram hát ért a geográfiai tudományokhoz is. E' már aztán teszi!)

Hanem hát — közbe legyen mondva, — ne tessék ám elhinni, hogy Lábas uram már a kétszázadiknál tart. Tetszik tudni, nála a számvetés nem kerül pénz-

be, s így el is vétheti, annál is inkább, mert otthon nem vezet ám anyakönyvet elhunytjairól. Egyszáz, — kétszáz? Nála nem numerál.

Az udvarban mindenki, a ki épkezláb, ott sűrög-forog a forrázó teknő mellett. Mikor pediglen a tagló is működni kezd Lábas uram kezében, befordul csodát látni még a szomszédság is a mi udvarunkba. Soha annyi népet, mint a mennyi segítség itt lábatlankodik most!

— Borsot törni, finom illatú fűszerszámot előkeríteni, a fa lapítót kéz alá adni, húst, szalonnát aprózni, tenni-venni: — ezer kéz volna, az is alig tudná mind-ezt egyszerre elvégezni. A szó mögött azonban — megengednek, hogy a titkot elárulom — úgy gondolja mindenki, hogy az „aprólékot“ ki kell érdemelni egy kis segítségnyújtással.

Az udvarunk-beli Jankó gyerek tártott szájjal bámulja azonközben Lábas uram művészkedését, melyet két éles bárdal véghez visz. Ugy aprítja vele a kolbásznak valót, mint Kinizsi Pál a hogy vágta két erős kardjával a tarfejű pogányokat. Végre is a Jankó gyerek nagyot gondol s megszólal imígyen:

— Tudja mit, Lábas bácsi!

— Nem én, te.

— Hát azt gondoltam, hogy kijárom még a negyediket, aztán eszmadias leszek . . .

— Aztán?

Az utlevélkényszer beszüntetése.

Amint értesültünk, Ivácskovics Szofron orsova-vodica határsz. rend. tisztviselő egy az utlevélkényszer beszüntetését célzó 21 §-ból álló javaslatot dolgozott ki, és azt még f. év és hó 17-én a belügyministernek és Sélley Sándor dr. ministeri tanácsosnak mint országos rendőrfőnököknek terjesztette be.

Ivácskovics munkájában, — nem lévén az utlevél-kényszer másra alkalmas, mint a nagy utazó közönség zaklatására és vexálására, — abból indul ki, hogy az utlevél kényszer mint avitikus intézmény, lévén az egyik legnagyobb akadálya a határos országok lakosai közlekedésének, kereskedelmének stb. inek, képezvén az továbbá a legnagyobb választófalat köztünk és más modern államok áramlatai között, ma már nem felel meg semmi tekintetben sem a XX-dik század követelményeinek, és így mellőzendő, mint ahogy más modern államok már rég mellőzik is, sőt a kis Szerbia is.

Fenntartandónak véli a kérdéses javaslat az utlevélkényszert:

1. azon magyar alattvalókkal szemben, akik kivándorlási szándékkal akarják az országot elhagyni avagy Orosz- vagy Törökországba, vagy másvilág-részbe akarnak utazni;

2. az osztr.-magyar közöshadsereg-beli, nemkülönb a m. kir. honvédség és csendőrség tényleges szolgálatban levő tisztjeivel, katonai hivatalnokaival, orvosaival, hadapródjaival, altisztjeivel és közvitézzeivel szemben;

3. a Romániából és Galiciából kivándorlási szándékkal Magyarországra belépő zsidókkal szemben. Miután pedig közbiztonsági, közegészségi szempontból és a magyar állam több más rendbeli érdekének szempontjából a magyar határon való ki- és belépés ellenőrzés nélkül nemcsak hogy egy idegen állam alattvalójának nem engedhető meg, de nem engedhető az meg még a magyar állam alattvalójának sem, a kérdéses

— Hát aztán én is ölni fogok disznókat.

Erre a nagy tisztesség-adásra Lábas uram illőnek tartja, hogy bárdjával amúgy cifrázva kiverje a „capistrángot“. Biz' istók, ugy kiteremtettézi, hogy az ezred dobosa sem különbül. Természetes, hogy a gyerek erre még nagyobb kedvet kap a eszmadiamesterségre. Mert hát nagy dolog ám, ha az ember disznót is ölhet a tisztességes mestersége mellett!

Szó, a mi szó: — estére hoppra veszik az egész disznót. Nem marad abból egy fiacsontocska sem, a mit veszni hagynának. Hurka, kolbász, sonka, oldalas, pacal, orja, minden, de minden porcikája fel van dolgozva, ki megfőzve, ki megsózva, ki meg bepácolva.

Igy esik meg a mi udvarunkban minden farsangon a nagy disznó-tör. Békességesen, atyafiságosan.

— Hanem!

— Nos, mit „hanem?“ — kérdezed kedves olvasóm.

— Hát semmi. Csak azt akarnám még mondani, hogy nem mindig ilyen békességes, atyafiságos a mi udvarunk. Bizony összezördülünk mi igen gyakran, mint az asztalfiában a pléh kanalak. Hanem aztán ismét összebékülünk a következő — disznóölésre. Adja meg Isten érte Tamás uramat, meg Tamásné aszszonyomat is; szivemből kívánom!

javaslat a magyar alattvalónak a határon történendő ki- és belépését egy *Utazási személyazonosság igazoló jegy* beszerzésétől teszi függővé, és ezen igazolási jegyeket kötelesek volnának kiállítani, még pedig 8 napi érvénnyel: városokban a polgármesterek, nagy- és kis községekben a közs. bírák városuk illetve községük kötelékébe tartozó minden magyar alattvalónak; a kivételeket részletesen megjelöli a javaslat.

Az „Utazási személyazonosság igazoló jegy” nyomtatványokat a m. kir. belügyminiszter készítetné a bemutatott minta szerint vastagabb karton-papírból és ugyancsak ő látná el díjmentesen azokkal a kiállításra jogosított városok polgármestereit, községek jegyzőit illetve körjegyzőit és határsz. rend. kapitányokat; utóbbiak nem volnának kötelesek, azonban a javaslatban ki-melt különös esetekben *áll. határnak* csak ki igazolási jegyet, mely jegyek a nevezett hatóságok által gondosan elzárva szigoruz számadás alatt volnának kezelendők.

Idegen állambeli alattvaló azonban, ha személyazonosságát bármiféle okmány-nal avagy tanukkal hitelt érdemlően igazolni tudná, és más akadály fenn nem forogna, a magyar határon ki- és be volna bocsájtandó.

Ezek volnának a kérdéses javaslat főbenjáró részletei, é van reménység arra, hogy ha a javaslat talán nem is fogadtatnék el „en bloc” de mégis alapját képezheti az „Utlevélkényszer” megszüntetését célzó, esetleg hozandó rendelet elkészítésének, amennyiben Ivacs-kovics f. é. és hó 22-én a belügyminiszter által fogadtatván hosszabb külön kihallgatáson, közölte Ivacs-kovics-csal, hogy a megküldött kérdéses javaslatot kézhez vette, és hogy azt feldolgozás céljából az illető szakosztálynak kiadta. Reméljük, miután a határszéli rendőrség a legközelebb életbe léptetendő államosság által végre valahára modern alapra fog fektettetni, melynek keretében az „utlevélkényszer” sehogysen illenék bele, hogy az utlevélkényszer megszüntetése mielőbb be fog következni.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expediciójára vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre 8 K.

fél évre 4 K.

negyed évre 2 K.

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni sziveskedjék.

Kerületi papigylés. A karánsebesi róm.-kath. esperesi kerület papsága e hó 27-dikén tartotta őszi koronáját Temes-Szlatinán, melyen a nevezett kerület összes lelkészei résztvettek.

Kirándulók Orsován. A sepsiszentgyörgyi áll. tanítónőképzőnek mintegy 42 növendéke és 6 tanára illetőleg tanárnője *Pálmay Lenke* igazgatónő vezetése alatt e hó 26-án d. u. a hajóval városunkba érkeztek. A víg leányserget *Tompa Károly* hajózási felügyelő kalauzolta városunkban, akik még az nap fölmentek a lövöldébe, s innen gyönyör-

ködtek ama páratlan szépségű panorámában, a mely eléjük tárult. Megnézték a Kossuth táblát is. Másnap az egész társaság *Tompa és Rokay* urak kalauzolás mellett lerándult a Vaskapu csatornához, majd Ada-Kaléhra, s a Koronákápolnához. Délben Herkulesfürdőre utaztak.

Tanítógyűlés Herkulesfürdőn. A Krassó-Szörény vármegyei Tanító-Egyesület f. hó 20-án Herkulesfürdőn tartotta ez évi rendes közgyűlését Zöld József elnöklete alatt. A közgyűlés, melyen a kir. tanfelügyelőség részéről *Földi Jenő* s tanfelügyelő és a helyi rendező-bizottság részéről annak buzgó elnöke, dr. *Litsek Akos* voltak jelen, d. e. 9 órakor a Himnusz elénekülésével kezdődött. *Zöld József* egyesületi elnök megnyitó-beszéde kapcsán meleg szavakkal üdvözölte a kir. tanfelügyelőség képviselőit megjelent *Földi Jenőt* és dr. *Litsek Akost*, a helyi bizottság elnökét. *Földi Jenő* szokott ékesszólásával rámutatott azon eszközökre, melyek alkalmassak lesznek a közel jövőben a népiskola felvirágoztatását biztosítani. *Litsek Akos* dr. köszönetet mondott a megemlékezésért és örömeinek adott kifejezést, hogy a tanítószág érdekében, melyet mindenkor mint fontos kulturális tényezőt tisztelt és szeretett, jelen alkalommal közre ködhetett. *Donszky Lukács* polgári isk. igazgató, az egyesület volt első elnöke, remek emlékbeszédet tartott az egyesület alapítójáról, néhai dr. *Dengi János* volt Krassó-Szörény vármegyei tanfelügyelőről, kinek ez az egyesület, mely hivatva van e megye poliglott tanítószágát összeforrasztani, fennállását köszöni. A szonoki mestermű, mely *Dengi-ről* mint emberről, mint költőről és tanfőfiúról kegyelettel megemlékezett, mély benyomást gyakorolt a hallgatóságra és mélyen meghatotta a felejthetetlen jeles férfit jelen volt özvegyét.

Utána *Tafferner Béla* lugosi állami főgimnáziumi tanár érdekes, élvezetes és tanulságos előadást tartott „Művészet a női kézimunkában” címmel, melyet különösen a nagy számban megjelent tanító-nők feszült figyelemmel kísértek. A közgyűlés után közeled volt az *Ottó-féle* vendéglőben. A felköszöntők sorát megnyitotta *Földi Jenő*, ki őfelségére, az agg királyra emelte poharát. *Zöld József* a közoktatási kormányra és *Földi Jenő* s. tanfelügyelőre, *Huszár Imre* a megye fő- és alispánjára, *Rosenzweig Mór* a rendező-bizottság elnökére, dr. *Litsek Akos*ra és *Náday Elek*, a rendező-bizottság titkárára emelte poharát. *Adorján Marcell* a gyönyörű hölgykoszorút élte.

Estére a kurszalomban a tanítószág tiszteletére nagy hangverseny volt tervezve, mely azonban a közbejött azon gyászos esetről fogva, hogy a dühöngő tüzvésznel 3 katona életét veszette, elmaradt.

A közgyűlésen elhangzott beszédek és előadások magas színvonalon állottak és tanujelét adták megyei tanítószágunk nagyfokú intelligenciájának és hazafias, önfeláldozó munkásságának.

Az Orsovai önkéntes tűzoltó egyesület e hó 25-én választmányi ülést tartott, a melyen a folyó ügyek elintézésé után szóvá tétetett az, hogy a működő tagok a rendes gyakorlatokon csekély számban jelennek meg és e miatt a gyakorlatok megtartását sokszor

egészen lehetetlenné teszik. Tudjuk, hogy csakis egy jól begyakorolt tűzoltó-csapat teheti meg kötelességét veszély idején és e miatt ezen helyről is felkérjük az egyesület tisztelt működő tagjait, emlékezzenek letett esküjükben foglalt kötelezettségükre, tartsák szem előtt ezen intézmény magasztos céljait és jelenjenek meg ezentúl lehetőleg teljes számban a gyakorlatokon.

Elhatározottat egy fa-mászó torony építése és továbbá az, hogy a céljainak már meg nem felelő favizhordó tartányok helyébe két vízhordó tartányt vasból rendel meg az egyesület, a melynek szerkezete olyan lesz, hogy ezen tartányokat az utcák locsoltatására is lehet majd használni.

Elég port nyeltünk ez idén utcáinkon és csak örömmel üdvözölhetjük ezen kilátásba helyezett újítást.

Az egyesület ez év október hó 2-án este 8 órakor az Arany Szarvas vendéglőben megtartandó barátságos összejövetelre ezen úton is meghívja az összes működő és pártoló tagokat. Valamint ezen intézmény összes barátait és jóakaróit.

A helybeli kereskedők és iparosok figyelmét felhívjuk arra, hogy az előbbiek az 1891. évi XIV. törvényeikk értelmében kötelesek tanoncaikat, az iparosok pedig úgy a segédeket, valamint a tanoncaikat a helyben lévő „Karánsebesi kerületi betegsegélyző pénztár fiókjánál” annál inkább 8 napon belül bejelenteni és az esetleges hátralékban levő díjakat ugyanazon pénztárnál befizetni, mert ellenkező esetben a törvény értelmében ezen összegek a főnökök és munkaadóktól végrehajtás útján beszédetnek.

Vörheny. Városunkban ismét rémitget a vörheny. Egy iskolás gyermek már fekszik benne. Jó lesz ügyelni, hogy a baj szélesebb körben el ne terjedjen.

Pénzhamisító banda. Mehádiáról írják lapunknak, hogy *Suba Béla* mehádi csendőrszervező Jablanicán és Pettnikén egy több tagból álló pénzhamisító banda két főcinkosát *Vulpes Pavel* jablanicai és *Domásnián János* pettniki lakosok személyében 6 napi ügyes nyomozás után felfedezte. Hamisításuk 5 és 1 koronásokból áll.

Ma alkalmam volt a ritka ügyességgel készült két összeilleszthető gipsz lapot megtekinteni, írja tudósítónk. Egyik lapon a koronásfő, másikon az érték. A koronás főlapján megvan egyúttal a „bizalmam az ősi erényben” nyomtatott karika. E lapok oly pontossággal vannak elkészítve, hogy szinte elámultam a ritka ügyességen. A lapok egyik oldalán tölesér forma nyílás vezet a belső lenyomathoz, melyen át az ezüstből, ólomból és cinből olvasztott vegyületet eresztettek. Az ezüst szerzése reájuk nézve könnyű. A régi Mária Terézia tallérok még most is őriztettek a hiuparasztasszonyok kendőiben, persze azokat jelenleg nem értékesíthetik, nyakuk diszítésére sem alkalmazzák már; élelmességüknél fogva értékesítik azok anyagát. — A hamisított pénz ugy fényre, mint hangra, valamint sulyra nézve teljesen egyező volt a kbányai gyártmánnyal. A pénz legparányibb rajzában sem tért el az eredetétől, csak tapintatáról vált némiképp ismerhetővé. A két tettes vallott, csak a társaikra vonatkozó adatokkal nem akarnak szolgálni,

2500. szám 1905. tlkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az orsovai királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy **Rohrer István** végrehajtónak **Hinda Miklós** végrehajtást szenvedő ellen, 634 kor. 72 fill. tőke, ennek 1904. évi december hó 21-től járó 5% kamatai 100 kor. 90 fill. per és végrehajtási, úgy 21 kor. 30 fill. jelenlegi és még felmerülendő költségek erejéig az ezen kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság területén levő **Pettnik** község 571. lap számú telekkönyvben foglalt, s Hinda Miklós és neje, szül. Golopenca Katalin nevén álló 73. sz. ház s 300 □-öl házhelyre 1260 kor. becs- mint kikiáltási ár mellett nyilvános árverés útján és pedig külön külön az 1881. évi LX. cz. 156. §-a értelmében el fog adatni.

Határnapúl 1905. évi október hó 7-ik napjának d. e. 10 órája Pettnik községhezához kitűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanság a becsáron alól is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben vagy az 1881. évi 60. cz. 42. §-ában foglalt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Vevő a megvet ingatlan vételárat tartozik 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadikab ugyanazon naptól számított 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt, az orsovai kir. adóhivatalnál mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

Az árverési egyéb feltételek a kebelbeli tkvi. hivatalban és a Pettnik község előljárási hatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. járásbiróság, mint tkönyvi hatóság.

Orsován, 1905. évi július hó 29-én.

Penyigey, kir. albiró szabadságon:

Dr. Bátsmegyey,
kir. járásbiró.

Az Aldunai m. kir. Hajózási Hatóság Orsován.

1905. évi 237. számhoz

Versenyárgyalási hirdetmény

A kereskedelemügyi m. kir. minister úr Ő Nagyméltósága 1905. szeptember hó 15-én 61768. szám alatt kelt magas intézkedésével, az Alduna Grében, Jucz és Vaskapu szakaszain létesített kőgátaknak helyreállítását, valamint a grébeni csúcs helyén létesített plateau összegyülemlött kő és törmelék anyagának eltávolítását elrendelvén, ezen mintegy 19.600 m³ kőhányás beépítésből, 24.000 m³ kőrakat készítésből és mintegy 2500 m³ kő és törmelék elhordásból álló munkálatoknak vállalat útján leendő végrehajtásának biztosítása czéljából **1905. évi október hó 2-án d. e. 10 órakor Orsován az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál zárt ajánlati versenyárgyalás** fog tartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a szóban levő munkálatok kivitelének elvállalására vonatkozó s ajánlati költségvetéssel ellátott zárt ajánlataikat a versenyárgyalásra kitűzött napnak **d. e. 10 órájáig** az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován adják be. Későbbben beérkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlathoz az ajánlati költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalba történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

Ajánlattevők ajánlatukkal mindaddig szavatolnak, míg annak el vagy el nem fogadásáról írásbeli hivatalos értesítést nem kapnak.

A szóban levő munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek, általános és részletes feltételek az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován a hivatalos órákban megtekinthetők és ugyanott ajánlati minta is beszerezhető.

Orsován, 1905. évi szeptember hó 18-án.

Az Aldunai m. kir. Hajózási Hatóság Orsován.

4949. szám
kig. 1905.

Az orsovai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Krassó-Szörény vármegyei orsovai járáshoz tartozó Mehádia nagyközségben a községi jegyzői állás lemondás folytán üresedésbe jövén, ennek betöltése czéljából ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazása:

Törzsfizetés	1200.—
Irnok tartás	720.—
Fuvar átalány	80.—
Napidij átalány	60.—
Anyakönyvi dologi kiadásokra	140.—
Tűzifa átalány	természetben
Iroda átalány	természetben

és szabad lakás. Magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ába körülírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi **október hó 15-én** annál is inkább nyújtsák be, mert az eikészetten pályázókat figyelembe nem veszem.

A német s román nyelv birása előnyt biztosít.

A választást folyó évi **október hó 18-án délelőtti 8 órakor** fogom **Mehádia** községhezánál megtartani.

Orsován, 1905. évi szeptember hó 19-én.

Bordán s. k.
tb. főszolgabíró.

1-2

Hirdetések legjutányosabban felvétetnek az „**ORSOVI HIRLAP**” kiadóhivatalában.